

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

ASUTUSESISESEKS KASUTAMISEKS

Märge tehtud: 03.05.2016

Juurdepääsupiirang kehtib kuni: 03.05.2091

Alus: AvTS § 35 lg 1 p 12 AvTS § 35 lg 1 p 2 osas
otsuse jõustumiseni

ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
elektrooniliste kontaktandmete asjas nr. 2.1.-6/16/9

Ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni vaneminspektor Küllike Põlma
Ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	03.05.2016, Tallinnas
Ettekirjutuse adressaat	osaühing Knaitekcom Ankru 13-24, Tallinna linn, 11713 info@knaitek.ee
Adressaadi vastutav isik	juhatusel liikmed Andrei Knõšev ja Irina Knõševa

RESOLUTSIOON: Korrakaitseaduse (KorS) § 28 lõike 1 ja elektroonilise side seaduse (ESS) § 133 lõike 4 alusel teen täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

- 1) lõpetada **XXX e-aadressi XXX kasutamine otseturustuspakkumiste saatmise eesmärgil, kuni saatmiseks esineb õiguslik alus.**
- 2) lõpetada kõigi teiste füüsiliste isikute kontaktandmete, mis osas puudub õiguslik alus (nõusolek või eelnev kliendisuhe), töötlemine otseturustuseesmärgil;
- 3) Määrata ettekirjutuse täitmise tähtajaks: **13.05.2016.a.**
Ettekirjutuse täitmisest teatage hiljemalt selleks tähtajaks Andmekaitse Inspektsioonile.

SUNNIRAHA HOIATUS: Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspektsioon ettekirjutuse adressaadile isikuandmete kaitse seaduse § 40 lõike 2 alusel: **Ettekirjutuse igakordsel rikkumisel sunniraha 1250 eurot.**

Juhime tähelepanu, et sunniraha kohaldub ka igal järgneval korral, kui olete saatnud otseturustuspakkumise isikule/isikutele ning ei suuda ära tõendada, et selleks oli õiguslik alus (kliendi nõusolek).

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

VÄÄRTEOKARISTUSE HOIATUS: Haldussunni kohaldamine ettekirjutuse ja sunniraha näol ei välista süüdlase karistamist rahatraviga IKS §-s 42-s nimetatud teo eest kuni 300 trahviühikut, juriidilise isiku puhul kuni 32 000 eurot. Väärteo kohtuväline menetleja on Andmekaitse Inspektsioon.

MAJANDUSTEgevuse KEELAMISE HOIATUS: Majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse § 7 punkti 4 ja § 36 punkti 1 alusel võib majandushaldusasutus ettevõtjal või ettevõtjaga seotud isikul majandustegevuse nõuete olulise rikkumise tõttu keelata majandustegevuse.

VAIDLUSTAMISVIIDE: Käesoleva ettekirjutuse saab vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspeksioonile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

FAKTILISED ASJAOLUD:

08.03.2016 esitas XXX Andmekaitse Inspeksioonile kaebuse, kus palus lõpetada kontaktandmete töötlemise otseturustuseesmärgil.

10.03.2016 algatas inspeksioon järelevalvemenetluse ja edastasime Teile äriregistris olevale kontakt elektronposti aadressile järelepärimise, millele Te käesoleva ajani vastanud ei ole.

22.03.2016 edastasime Teile äriregistris olevale kontaktaadressile korduva järelepärimise, millele Te käesoleva ajani vastanud ei ole.

ISIKUANDMETE TÖÖTLEJA SELETUS: Inspeksioon palus töötlejal lõpetada elektroniliste kontaktandmete töötlemine ja saata selle kohta inspeksioonile kinnitus. Samuti edastada omapoolsed seisukohad, selgitused ning põhjendused, mida peab töötleja antud asjas vajalikuks lisada. Sellega on inspeksioon täitnud oma haldusmenetluse seaduse § 40 lõike 1 kohustuse anda menetlusosalisele enne haldusakti andmist võimaluse esitada asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED: Kaebaja kinnitab, et ei ole eelnevat nõusolekut kommertsteadaannete saamiseks andnud. Kaebaja poolt edastatud elektronkirjade põhjal on tuvastatud, et edastatud kirjad on edastatud osaühing Knaitecom poolt.

Vastavalt haldusmenetluse seaduse § 26 lõikele 3 loetakse dokument menetlusosalisele kätte toimetatuks, kui see on kohale toimetatud menetlusosalise elu- või asukoha aadressil või kui see on menetlusosalisele postiasutuses allkirja vastu üle antud. Äriregistris on toodud ettevõtte kontaktaadressiks Ankrü 13-24 Tallinna linn ja ametlikuks kontaktmeiliks info@knaitek.ee, mida inspeksioon ka kasutas. Riigikohus on oma 3-3-1-100-10 lahendis öelnud, et juriidiline isik peab pidevalt tagama posti vastuvõtmise juhatuse liikme või muu volitatud isiku poolt registrijärgsel aadressil. Eelnimetatud elektronposti aadressile on isik eelnevatel kordadel inspeksioonile ka vastanud.

1. ESS § 103¹ lõige 1 sätestab nõude, mille kohaselt on füüsilise isiku kontaktandmete kasutamine otseturustuseks lubatud üksnes tema eelneval nõusolekul. Nõusolek peab vastama IKS §-s 12 sätestatud tingimustele.

Nõuded nõusolekule on kehtestatud IKS § 12 lõikes 1. Inimese tahteavaldus, millega ta lubab oma isikuandmeid töödelda, kehtib üksnes juhul, kui see tugineb tema vabal tahtel. Nõusolekus peavad olema selgelt määratletud andmed, mille töötlemiseks luba antakse, andmete töötlemise eesmärk ning isikud, kellele andmete edastamine on lubatud, samuti andmete kolmandatele isikutele edastamise tingimused ning andmesubjekti õigused tema isikuandmete edasise töötlemise osas. Vaikimist või tegevusetust nõusolekuks ei loeta. IKS § 12 lõikest 2 tulenevalt peab nõusolek reeglina olema kirjalikku taas esitamist võimaldavas vormis. IKS § 12 lõike 7 alusel võib andmesubjekt nõusoleku igal ajal tagasi võtta. Nõusoleku tagasivõtmisel ei ole tagasiulatuvat jõudu. Nõusoleku suhtes kohaldatakse täiendavalt tsiviilseadustiku üldosa seaduses tahteavalduse kohta sätestatud.

ESS § 103¹ lõike 5 kohaselt on nõusoleku olemasolu tõendamise kohustus isikul, kelle nimel otseturustust tehakse. Seega peab isik, kelle nimel reklaami teostatakse, tõendama, et isik on andnud nõusoleku oma e-posti aadressi kasutamiseks otseturustuseks.

2. Elektroonilise side seadus ei välista ka vastutust isikuandmete kaitse seaduse nõuete rikkumise eest, kui isikuandmeid töödeldakse ilma isiku nõusolekuta või seadusest tuleneva aluseta.

2.1 IKS § 4 lõige 1 sätestab, et isikuandmed on mis tahes andmed tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku kohta, sõltumata sellest, millisel kujul või millises vormis need andmed on. Näiteks isiku ees- ja perekonnanimi on isikuandmed. Samuti on isikuandmetena vaadeldav e-posti aadress, kui see sisaldab isikuandmeid või kui selle kaudu on füüsiline isik tuvastatav. Antud juhul sisaldab meiliaadress isiku ees- ja perenime, mis alusel on isik tuvastatav, seega on tegemist isikuandmetega.

Juhime tähelepanu asjaolule, et isikute hulk, kes e-posti aadressi kaudu konkreetset isikut tuvastada suudavad, ei ole määrav. Seega, et e-posti aadress oleks vaadeldav isikuandmetena piisab juba sellest, kui vähemalt üks inimene on võimeline teda tuvastama. Eeltoodud seisukoha kujundamisel on Andmekaitse Inspektsioon lähtunud lisaks isikuandmete kaitse seadusele ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 95/46/EÜ sätestatust ja selle alusel tegutseva Euroopa Liidu liikmesriikide esindajatest koosneva kõrgetasemelise ekspertgrupi (Artikkel 29 töögrupp) kirjalikust arvamusest 4/2007. Kuivõrd kaebaja e-posti aadress sisaldab kaebaja ees- ja perekonnanime, on antud e-posti aadressi puhul tegemist isikuandmetega.

2.2 Vastavalt IKS §-le 5 on isikuandmete kogumine ja kasutamine (sh e-kirjade saatmiseks või otsepostituse andmebaasi loomiseks) isikuandmete töötlemine.

2.3 IKS § 10 lõike 1 kohaselt on isikuandmete töötlemine lubatud üksnes inimese nõusolekul, kui seadus ei sätesta teisiti. Vaidluse korral eeldatakse, et nõusolekut ei ole antud ning selle olemasolu tõendamise kohustus lasub isikuandmete töötlejal. Järelikult on kaebaja isikuandmete (sh e-posti aadressi) kogumise ja kasutamise eelduseks isiku eelnev nõusolek.

2.4 Juhime tähelepanu, et isikuandmete kaitse seaduses sätestatud eelneva nõusoleku olemasolu nõue ei kehti üksnes reklaampakkumiste saatmiseks, vaid isikuandmete töötlemiseks üldse. E-kirja sisu ei oma siinjuures tähtsust. Oluline on, et isikut tuvastada võimaldavale e-posti aadressile e-kirja saatmiseks oleks eelnev nõusolek olemas. Teisisõnu ei ole küsimus niivõrd selles, mida inimesele e-posti teel saadetakse, vaid e-posti saatmine ise, kui isikuandmete töötlemine.

3. Juriidilisest isikust sideteenuse kasutaja või kliendi elektrooniliste kontaktandmete kasutamine otseturustuseks on lubatud juhul, kui:¹

- 1) kontaktandmete kasutamisel antakse iga kord selge ja arusaadav võimalus tasuta ja lihtsal viisil keelata oma kontaktandmete selline kasutamine;
- 2) isikul võimaldatakse oma õigust keeldumisele realiseerida elektroonilise side võrgu kaudu.

Elektrooniliste kontaktandmete kasutamine otseturustuseks on keelatud juhul, kui sideteenuse kasutaja, klient või ostja on keelanud oma elektrooniliste kontaktandmete kasutamise otseturustuseks.²

Elektrooniliste kontaktandmete kasutamine otseturustuseks on keelatud juhul, kui sideteenuse kasutaja, klient või ostja on keelanud oma elektrooniliste kontaktandmete kasutamise otseturustuseks.

1 Elektroonilise side seadus (ESS) § 103¹ lõige 2.

2 ESS § 103¹ lõige 4 punkt 5.

Ühtlasi soovitame Teil tutvuda inspeksiooni poolt koostatud juhisega [Elektrooniliste kontaktandmete kasutamine otseturustuses](#).

Lugupidamisega

Küllike Põlma
vaneminspektor
peadirektori volitusel